

№ 20.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. Nawr. św. Pawła.
Czw. św. Polikarpa B.
Piąt. św. Jana Złotoust.
Sob. św. Anielski P.
Niedz. św. Franciszka S.
Pon. św. Martyny P.
Wi. św. Piotra Nolasko.

Wschód słońca: godz. 7 m 56
Zachód słońca: godz. 4 m 29
Długość dnia: godz. 8 m 33
Przybyło dnia: 1 m 00

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k.
Półrocznie " 3 " "
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięcznie " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 598.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sroda, dnia 25 stycznia 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianosach u p. Teodora Minko; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENIA: „Nadesłane” na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitwy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr Popularny.

W piątek, 27 stycznia

dana będzie na ogólne żądanie sztuka w 5-iu aktach H. Sienkiewicza p. t.

„KMICIO”

Po cenach o połowę niższych od popularnych, a mianowicie: krzesła od 25 do 65 kop., łóżka po 1.95 kop., galerya po 15 i 10 kop.

Bilety jak zwykle do nabycia wcześniej w cukierni p. Ulrichsa, róg Piotrkowskiej i Zielonej.

a w dzień przedstawienia od godziny 6-ej w kasie teatru.

„The Bio-Express”

Zielona № 2.

„NAD PROGRAMI

Wskutek ogólnego zainteresowania się publiczności, pozostaje do soboty 28-go b. m.

Sąd wojenny i rozstrzelanie jedenastu w lesie.

Obraz wstrząsający do głębi, dający zupełną iluzję strzałów, głosów pożegnania, płaczu za pomocą magnitonu Edisona.

Uwaga. Osoby nerwowe mogą opuścić salę podczas tego obrazu.

Przez tego 2 pięknych obrazów.

343-1

Sala Koncertowa, Dziewina 18.

W sobotę, dnia 28 stycznia r. b., odbędzie się

PIERWSZY MASKOWY BAL SZTUKI

Początek o godz. 11 wiecz.

urządzony staraniem grupy malarzy łódzkich.

Cena wejścia rb. 3.—

Pa ła obowiązują maski, panów — strój balowy

347-2

Teatr Popularny

Jutro o g.
8 m. 15
wieczorem

A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16)

„Twórcy szczęścia”

Ceny o połowę niższe.

Teatr Łódzki

Cegielniana 63.

127

Jutro o godz. 8 m. 15 wiecz. po raz pierwszy
„MARSZ WESELY”.

I-sza Lekcja Tańca

odbędzie się dla panów we wtorek 31 b. m., o godz. 7½; dla Pań w środę 1-go lutego, o godz. 7½ w.

WITOLD LIPINSKI

Widzewska 47.
164

Członek Francuskiej Akademii
Profesorów Tańca w Paryżu.

Przyjmują zapisy dzieci i młodzieży.

Praca narodowa na Górnym Szląsku.

W „Słowie Polskiem” wydrukowano artykuł publicysty p. Aleksandra Czechowskiego, który z zadowoleniem i słuszną dumą zaznacza rozwój stosunków w dzielnicy górnośląskiej, odradzającej się potężnie w oczu narodowym.

Wielki odłam narodu oderwany od wieków od pnia macierzystego, skazany na powolne wynarodowienie już pod rządami książąt piastowskich i ich spadkobierców, pozbawiony ziemi i tradycji narodowych odnalazł w sobie świadomość swej odrębności plemiennej i w początkach XX wieku potężnym porywem zrzucił z siebie znoszą-

ne przez setki lat obojętne jarzmo przewagi politycznej obcego a wrogiemu mu żywiołu. Odkrył w sobie duszę polską, nawigował nici zerwane z narodem i złożył zdumiewające dowody gotowości do ofiar w imię idei, która w mrokach niewoli przyszła do niego jak objawienie.

Zwrot ten nie dokonał się odrazu. Był on wynikiem długiej i mozolnej pracy.

Rozwinięty na Górnym Szląsku przemysł fabryczny i górniczy w drugiej połowie zeszłego stulecia zaostrił przeciwieństwo między magnatami i ich niemieckimi urzędnikami, a szeroką masą lichu płatnych i poniewieranych robotników polskich. Uczucie niechęci w tych masach przeciw gnębielom zespoliło się z kielkującą świadomością odrębności plemiennej.

Robotnik polski w urzędniku i nadzorcę przemawiających doń obcym językiem odnalazł przeciwnika w swej walce o prawa obywatelskie i naprawę bytu ekonomicznego. Nastąpiła walka kosa i pałeczki z nią nadążająca władz politycznych wobec sług kościoła. Zagrożone duchowieństwo szukało oparcia w ludzie, zaczęło występować w obronie jego praw do własnego języka i ułatwiać mu jego pielęgnowanie a wskazując mu rząd niemiecki i jego organy jako nieprzyjaciela, mimowoli pogłębiało jego uczucie odrębności plemiennej.

Reszty dokonała polityka germanizacyjna Bismarcka i jego następców.

Zewnętrzne warunki bytu i rozbudzone nimi prądy mogły wprawdzie wyrwać lud z wiekowej obojętności i zwrócić przeciw panującemu żywiołowi niemieckiemu, nie wystarczyłyby jednak same przez się, aby „prusaków szląskiego języka” przemienił na świadomych swej narodowości polaków. Jeżeli, budzący się do nowego życia lud polski na Szląsku, wytrącony tymi prądami z dotychczasowej biernoj równowagi, nie zeszedł na manowce, ku którym go popychały rozlegające się najgłośniej wśród niego hasła klasowe, lecz znalazł drogę, która doprowadziła go do odkrycia w sobie duszy polskiej, jest to zasługą ludzi dobrej woli, którzy zajęli się nim, zespolili jednostki i grupy w silną organizację i poprowadzili je w kierunku, wskazanym ich własnym, a równocześnie narodowym interesem.

Było to zadanie nietłwne. — W owych czasach, gdy jedynym znamieniem polskiem warstw szerokich ludu był zespolony germanizmami język ojczysty, gły drobni właściciele i robotnicy, ciemni a niezorganizowani, byli zupełnie zależni od swoich niemieckich pracodawców, a agitacja przeciw zniemczonemu duchowiństwu groziłaby wywróceniem jedynej, religijnej podstawy, na której lud ten się opierał, iść przebojem znaczyłoby skazać się zgóry na przegraną. Wielkich hasel narodowych ten lud nie byłby zrozumiał, a próba ich przeprowadzenia stałaby się dla polskanych dla nich jednostek katastrofą, która ostrażyłaby niechybałe masy od wstąpienia w ich ślady.

Należało pomyśleć o tem, aby przez tworzenie pożytecznych instytucji zdobyć zaufanie ludu, zespolić go do wspólnej pracy, podnieść pod względem materialnym, wytworzyć wśród niego stan niezależny od Niemców i dostarczyć mu własnych,

Wobec morderstwa.

Stoimy wobec bardzo smutnego zjawiska! Jacyś źli ludzie zabili majstra, powtarzają się też i inne zabójstwa.

Nie wchodząc w przyczyny, które wywołały ostatnie zabójstwo, musimy stanowczo zaprotestować przeciwko tego rodzaju załatwianiom spraw osobistych lub fabrycznych.

Nie są one godne ludzi, którzy przecież przez wiarę i uczucie, przez miłość dla ziemi i rodziny weszli w społeczeństwa ucivilizowane.

Zepewne, że niedola robotnika łódzkiego jest ciężka; zapewne, że dla poprawienia i uleczenia tych stosunków niewiele się u nas robi, ale przecież tej sprawy w ten sposób pogarszać nie wolno!

Ogół robotników powinien sam zaprotestować przeciwko takim zaściankowym wyrokom śmierci, gdyż podobne postępowanie na nich samych i na miasto ściągnąć może większą jeszcze niedolę.

Wiedzą wszyscy, iż reakcja bierze górę, że coraz ciśnień dzieje się u nas, że zanim nowe prawa zostaną uchwalone i przeprowadzone, potrzeba na to czasu.

Wypadki podobne, jakie powtarzają się u nas, te nowe zabójstwa mogą tylko dać broń tym wszystkim, którzy bardziej jeszcze pragną zacieśnienia stosunków robotniczych, w naszym robotniczym grodzie!

Kto wie nawet, czy nie czynna tu jest jaka zagraniczna agitacja, czy obce pieniądze nie wywołują prowokacji nymfomane. Znamy bowiem inteligencję naszego robotnika i wiemy, że nie życzyłby sobie powrotu ostatnich czasów, w których stan wojenny ciążył nad Łodzią.

A więc są tu tylko jednostki, jednostki zdeprawowane, jednostki gotowe zawsze na usługi za marne pieniądze. Trudno bowiem przypuszczać, aby partye, znając stan rzeczy, mogły przedsiębrać takie kroki.

To też do ogółu robotników odwołujemy się, jako do ludzi trzeźwych, kochających swój kraj, aby rozważyli te sprawy i sami orzekli, że wystąpienie z bronią w rękę więcej krzywdy, niż pomocy przynieść może im samym i skolatanemu krajowi.

Rozważcie to, aby pieniądze zagraniczne nie demoralizowały was i nie pogarszały waszego i tak już ciężkiego położenia i aby nie pracowały dla zubożenia waszego stanu oraz dla osłabienia już różnemi klęskami kraju.

Redakcyja.

KRONIKA.

(b) Wyjazd delegatów. Dnia o godzinie pół do 9 ej rano w kościele św. Stanisława Kostki ks. Dyżewski odprawił nabożeństwo, zakupione przez rzemieślników, na intencję ich delegatów, którzy wyjeżdżają do Petersburga na zjazd rzemieślniczy.

Po mszy św. ks. Dyżewski przemówił do delegatów, zalecając im wytrwałość w pracy.

Z kościoła delegaci i członkowie komisy udali się do zakładu fotograficznego p. Piotrowskiego, dla zdjęcia grupy fotograficznej.

O godzinie 2 m. 15 po południu delegaci wyjechali do Warszawy a jutro o godz. 9 tej rano wyjeżdżają do Petersburga.

(a) Na zjazd w Petersburgu. Wczoraj po południu, w lokalu przy ulicy Wschodniej № 29, odbyło się zebranie rzemieślników żydów, w celu dokonania wyboru delegata na zapowiadany wszechrosyjski zjazd rzemieślniczy w Petersburgu. Zebranie zagał p. S. Goldberg.

Na przewodniczącego powołano p. A. Henochowicza, na asesora pp. L. Wajtmana i M. Caryskiego, a na sekretarza p. Kellera.

Do zgromadzonych przemawiał p. Nussbaum, wyjaśniając cele zjazdu i jakie stanowisko zająć ma delegat z ramienia rzemieślników żydów.

Większością głosów wybrano na delegata p. Abrama Karo, majstra blacharskiego, na jego zastępcę p. Szłomę Goldberga, majstra stolarskiego.

(a) Zawieszenie czynności w fabryce. Do rządu gubernialnego Piotrkowskiego wniesiono skargę, że podczas prowadzenia fabrykacji w tkalni mechanicznej Henryka Bertszyngera, wzniesionej bez pozwolenia przy ulicy Wólczańskiej № 125, zarówno ściany fabryczne jak i ofcyny mieszkalnej przyległej nieruchomości p. Miksa ulegają ciągłemu trzęsieniu tak dalece, że znajdujące się w mieszkaniach przedmioty trzęsą się i słychać ciągły szum i turkot warsztatów, co szkodliwie oddziaływa na zdrowie mieszkańców. Rząd gubernialny wydał rozporządzenie, aby tkalnię Bertszyngera zamknąć.

(a) Zakonczenie bezrobocia. Trwające od pięciu tygodni bezrobocie w północzarni Szlagmana (Piotrkowska № 17) zakończyło się. Część robotników, nie uzyskawszy żądanej podwyżki płacy zarobkowej, powróciła na dawnych warunkach do zajęcia; większość personelu roboczego stanowią obecnie nowoprzyjęci robotnicy na miejsce strajkujących.

(x) Dzwon. Z fabryki Johna zawiadamiają nas, że szkic do modelu na dzwon, fundowany przez rzemieślników łódzkich dla kościoła św. Stanisława Kostki, jest już prawie gotowy. Wszystkie cechy i stowarzyszenia rzemieślnicze nadesłały już rysunki swoich godeł, które mają być umieszczone na zewnętrznej stronie dzwona, jako ornamentacja. Brak jeszcze godeł: kowali, kowalarzy, kolejarzy, ogrodników, rymarzy, stolarzy, tokarzy i tapicerów. Wobec tego zarząd fabryki ostateczny termin do nadesłania brakujących rysunków godeł przedłuża do dnia 28 b. m. włącznie, t. j. do nadchodzącej soboty.

(a) Egzamina. W dniu 13 lutego r. b. rozpoczną się w tutejszem gimnazjum egzamina na nauczycieli i nauczycielki domowe i szkół elementarnych oraz na uczniów aptekarskich. Prośby będą przyjmowane do 2 lutego n. st.

(a) Ze szkoły głuchoniemych. W otwartej przez Towarzystwo pomocy głuchoniemym (Ezras Ilumy) szkole egzamina wstępne rozpoczną się w dniu 1 lutego. Podania przyjmowane są w poniedziałki i wtorki.

(a) Odczyty. W lokalu Towarzystwa „Hazarimir“ (Spacerowa № 21) zaproszony z Wiednia dr. Nathan Bernbaum wygłosił 2 odczyty p. t. „Żydzi zachodniej i wschodniej Europy“ oraz „Rozwój teatru żydowskiego.“

(x) Dla młodzieży. Tow. „Wiedza“ urządza w teatrze „Oleon“ (Przejazd 2) w czwartek dnia 26 stycznia r. b. przedstawienie dla młodzieży, z objaśnieniem obrazów treści naukowej i pouczającej.

Początek punktualnie o godz. 4 po południu. Wejście dla dorosłych na balkon i w łóżach po 20 kop., na parterze 10 kop., a dla dzieci w łóżach i na balkonie po 10 kop., a na parterze 5 kop.

(a) T-wo krajoznawcze zwołuje zebranie ogólne na dzień 29 stycznia r. b. o g. 4 po poł., w lokalu Stow. nauczycieli chrześcijan (Konstantynowska 5).

W razie nieprzybycia dostatecznej liczby członków, wymaganej ustawą, następnego zebranie, prawomocne, bez względu na liczbę obecnych, odbędzie się tegoż dnia o g. 5 po poł. w tymże lokalu.

Celem zebrania: odczytanie sprawozdania z działalności za rok ubiegły, zatwierdzenie budżetu na rok 1911 i wybór dziewięciu członków zarządu, trzech zastępców i członków komisji rewizyjnej.

(x) Ze Stow. akuszerok. Dnia 26-go stycznia r. b. w czwartek o godz. pół do 9 wiecz., odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia akuszerok (Pasaż-Szuleca № 1) odczyt dr. Grossglück: „Reakcja na syfilis“ metoda profesora Wassermana.

(a) Kasa przezorności pracowników Towarzystwa kolei elektrycznej miejskiej liczy obecnie 500 członków, a kapitał utworzony z 50 proc. potrąceń z pensji pracowników oraz dopłat w tym samym stosunku przez Towarzystwo stanowi rb. 150,000.

(x) Ze Stow. nauczyc. chrz. scjjan. W czwar-

tek, dnia 28 b. m., o godz. 8 wieczorem, odbędzie się w lokalu Stow. nauczycieli chrześcijan (Konstantynowska 5) wieczór dyskusyjny „O czytaniu w domu i szkole.“

(x) Nadzór nad prasą. Z inicjatywy prezesa Rady ministrów Stolypina przy niektórych gubernatorach utworzone będą posady urzędników, których obowiązkiem będzie mieć nadzór nad prasą miejscową i co miesiąc za pośrednictwem gubernatorów składać Stolypinowi swe uwagi o działalności i kierunku różnych dzienników.

(x) „Jaselka“. W nadchodzącą niedzielę, dnia 29 b. m., w Domu Ludowym Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich (Przejazd 34), odegrane będą przez dzieci członków Stowarzyszenia „Jaselka“, które pod reżyserią artysty teatru popularnego, p. T. Orłowskiego, grywane co niedziela od początku stycznia, zdobyły sobie rzetelne powodzenie.

(x) Kolej wieruszowska. Wczoraj komisya ministeryalna jednogłośnie wypowiedziała się za udzieleniem koncesyi na kolej zachodnio-wieruszowską (w gub. kaliskiej) hr. Putockim i inż. Szablowskiemu przeciwko Tow. kolei fabryczno-łódzkiej.

(x) Zebranie ogólne. W nadchodzącą niedzielę, dnia 29-go b. m., w Domu ludowym przy ulicy Przejazd № 34 odbędzie się ogólne zebranie członków 7-go łódzkiego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego. Początek o godzinie 2-iej po południu.

Ponieważ na porządku dziennym tego zebrania mieści się zatwierdzenie budżetu na rok 1911 i wiele innych niemniej ważnych spraw, pożądanym jest możliwie najliczniejszy udział członków Towarzystwa.

(a) Transakcyja. Przemysłowiec tutejszy, pan Oszer Koba, przedstawiciel firmy „Tow. akc. Julian Heinzel“ — nabył w tych dniach za 700,000 rubli całą posesyę na rogu ulicy Piotrkowskiej i Krótkiej, na której znajduje się gmach Grand-hotelu.

Nowonabywca zamierza hotel przerobić i rozszerzyć.

Tenże przemysłowiec nabył za 200,000 rubli od sukcesorów s. p. Kaszlera posesyę na rogu ul. Piotrkowskiej i Cegielskiej, gdzie znajdują się parterowe domki i gmach teatryku „Urania.“ Na miejsce zburzonych budynków stanąć ma gmach kilkupiętrowy.

(a) Zabójstwo. Wczoraj, o g. pół do 7 wieczorem z fabryki Hugona Wolfsona (róg ul. Wodzowskiej i Milionowej), wyszedł majster przedziałni Stanisław Wójtowski.

Nagle padło kilkanaście strzałów, które ugodziły Wójtowskiego w piersi i głowę, kładąc go trupem na miejscu.

Sprawy zbrodni zbiegli.

Strzały wywołały panikę wśród opuszczających fabrykę robotników, uciekano w boczne ulice i kryto się po bramach domów.

W miejscu, gdzie dokonano zabójstwa, na chodniku znalazono 15 gіль rewolwerowych nabożów.

Władze policyjne zarządziły rewizyę w pobliskich domach i aresztowały kilku podejrzanych ludzi.

Trupa przeniesiono do ambulatoryumu fabrycznego, a stamtąd przewieziono do mieszkania przy ul. Mikołajewskiej № 39.

Stanisław Wójtowski pracował w fabryce Wolfsona od 5 lu lat; osierocił on żonę i troje dzieci.

(x) Z niedoli ludzkiej. Na przedmiocie Grabinia przy ul. Gęskiej, w domu pod nr. 10 mieszka niejaka Cielecka, wdowa, obarczona czworgiem dziećmi, z których najstarsza córka, chora na astmę, pomimo że liczy już lat 16 absolutnie niezdolną jest do pracy. Biedna kobieta z pracy rąk własnych utrzymywać musi tę gromadkę i ojca, 80-letniego starca, zniechęconego i do żadnej pracy niezdolnego. Obecnie Cielecka ciężko zachorowała i leży bez ruchu; do izby jej zakradła się więc straszliwa bieda i nieodłączny jej towarzyszy — głód.

gorąco polecamy nie-zaczęśliwą tę rodzinę miłosierdziu czytelników naszych. Potrzebuje ona natychmiastowej pomocy materialnej i lekarskiej.

(x) Ruch chorych w szpitalu miejskim dla chorob zakaźnych i gorączkowych za czas od 16 do 23 b. m. przedstawia się jak następuje: W dn.

STANISŁAW WÓJTOWSKI

Majster samoprząśniczy,

przeżywszy lat 51, padł z ręki morderczej przy wyjściu z fabryki, w d. 24 b. m.

Prawość charakteru i sumiennosc w wykonywaniu swych obowiazkow pozostawily w nas niezatarta pamiec. Niech Mu ziemia lekka bedzie.

Zarząd i majstrowie fabryki HUGO WULFSOHN.

170

**RADZIMY OBEJRZEĆ PLAKATY
ARTYSTYCZNEJ MASKARADY
W CUKIERNI
ALEKSANDRA ROSZKOWSKIEGO**

karykatury znanych tatejszych artystów-malarzy, które odznaczają się wysokim artystycznym wykonaniem. 166-2-1

**LEKARZ WETERYNARYI
Mieczysław Kiełkiewicz**

Przyjmuje interesantów od godz. 8 do 12 po poł.
Piotrkowska № 190 m. 4.

Udziela porad przy kupnie koni. 80-10

**W Szkole Tańców
KOLSKIEGO**

Konstantynowska 16,

odbywają się zbiorowe lekcje tańca w każdą niedzielę, od 2-7 po poł i od 8-12 wieczorem.
Uczniów przyjmuje się codziennie. 98-2

Kotły czyści i repara je solidnie fabryka kotłów. Kopeczny, Suwalska 24. 3037d

Żadne ogłoszenia.

AAAAA) Nauczycielki, nauczyciele, freblanki, bony różnej narodowości na godziny i na stałe, gospodynie, buchalterki, kasyerki — poleca biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 92. 8151-30-22

AAA! Nauczycielki, wychowawczynie, bony, pielęgniarki, towarzyski z poważnymi referencjami na stałe i godziny poleca biuro Rościszewskiej. Przejazd 14. 523-3-2

A. Meble sprzedam tanio: kredens, stół, krzesła, szafę, tremo, biurko, meble salnowe, otomanę, łóżka z materacami, bielnikarkę z lustrom, amywalnie, zegar, gramofon, ekran, stolik karciany Główna 42 miesz. 91, w drugim podwórzu. 601-1

Dom murowany do sprzedania. Ul. Wąska 6, Dąbrowka, wiadomość w piwiarni 8, u właściciela. 561-3-2

Dziewczynka, półtoraroczna, chrzczona, jest do oddania na własność. Wiadomość ulica Nawrot № 55 m. 28. 521-3-3

Do sprzedania zaraz bulet w teatrze Oaza, róg Głównej i Piotrkowskiej. Wiadomość u fortepianisty. 590-3031

Filha rzeźnicza do sprzedania zaraz. Ulica Przędzalniana № 19. 596-3-1

Kawiarza do sprzedania lub wydzierżawienia o połowę ceny taniej byłoby zaraz. Zielony Rynek 35. 564-3-2

Kowalskie narzędzia do sprzedania. Ul. Rajtera № 25. — Wiadomość w sklepie. 575-3-2

Leonard Suchowski, korektor i stroiciel fortepianów i pianin. Piotrkowska 10. Zamówienia najlepiej listownie. 595-2pn1

Maszyny bębnowe, uznane za najlepsze, w różnych cenach. Aleksandryjska 24 róg Franciszkowskiej. 409-6p8:4

Maszynę do szycia Singera w dobrym stanie sprzedam za 14 rb. Ulica Rybna 17-19. 578-1-1

Młody, inteligentny, człowiek z 4-klas. wykształceniem oraz ze znajomością buchalterii, poszukuje takiejkolwiek pracy biurowej. Oferty w „Rozwoju“ sub „Renoma“ 591-2-1

Młody mężczyzna, kawaler, władając językami rosyjskim, angielskim i polskim, poszukuje jakiejkolwiek posady. — Adres: Przejazd 55, I. Szymankiewicz. 553-3-2

Maszynę bębnową mało używaną sprzedam tanio. Włodzewska 139 m 25. 408-6933

Ogromna wyprzedaż serdaków po bardzo niskiej cenie; proszę się przekonać (od 21 do 29). Włodzewska 90. 503-7-4

Ogrodnik specjalista poszukuje zaraz zajęcia. Łódź, Kąt na 19 dla Wacława Wrzesińskiego. 548-2-2

Potrzebna do polekiego domu służąca czysta, rzetelna, dobrze gotująca. Pensja dobra; 3 osoby. Kadziszewski, ul. Brajera nr 11, u właściciela 472-343

Poszukuję od 1 kwietnia 2 pokojów z kuchnią w śródmieściu. Oferty w „Rozwoju“ sub „Lokal“. 508-3

Piwiarnia do sprzedania przy Zielonym Ryнку, Zielona 37, za bezcen tylko zaraz, tam też pow. wyżej do sprzedania. 558-3-2

Poszukuje roboty młody kowal, z dobrymi świadectwami, władający robotami mechanicznymi z rysunków, specjalność kucie koni. Łaskawe oferty do Administracji „Rozwoju“ dla Kowala. 560-2-2

Poszukuję zdolnych robotników na nocną zmianę do kalandry i do prasy parowej, oraz pakarz. Ul. św. Ludwiki (Lutzy) 42. 552-2-2

Poszukuję dwóch widnych pokojów. Oferty w Administracji „Rozwoju“ dla „Nauczyciela szkoły“ 551-2-2

Poszukuję pracowni malarskiej z pokojem lub bez. Oferty w Administracji „Rozwoju“ dla A. B. 550-2-2

Potrzebne dziewczyny do wafelarni Rozwadowska № 6. 599-1

Potrzebny jest chłopiec od 16 do 18 lat, do składu żelaza, Annv nr 1. 600-1

Potrzebny człowiek, pierwszeństwo temu, który ma pojęcie o ślusarstwie. Wiadomość ulica Spacerowa nr. 41 w ślusarni. Tam też jest do sprzedania maszyna do kopolwania ze stołem. 602-3-1

Pokój do wynajęcia zaraz z osobnym wejściem. Główna 59 trzecie piętro. 603-3-1

Potrzebna nauczycielka skromnych wyznań, do dwóch dziewczynek. Carlelińska 18, od 3 do 7 w. Stary Baryk. 589-1

Pokój umeblowany do wynajęcia dla kobiety Piotrkowska № 132 m 10. 594-2-1

Potrzebny chłopiec do składu sukierków na posyłki, z kawyą Nawrot 34. 593-1

Potrzebny chłopiec do roboty. Radwanska № 5. 579-2-1

Potrzebna pausienka, umięszone dobrze gotować i szyc. Nawrot nr. 12. 477-4-4

Poszukuje posady młody, inteligentny mężczyzna, znający języki polski i rosyjski, z kaucją. Oferty uprasza łaskawie składać w „Rozwoju“ dla Wac. 528-3-3

Poszukuje posady inteligentny mężczyzna, znający języki polski i niemiecki, z kaucją. Oferty uprasza łaskawie składać w „Rozwoju“ dla Lis. 527-3-3

Poszukuję mieszkania na dole od frontu w dobrym punkcie dla szewca. Ulica Lipowa nr 61 m. 21. 530-3-3

Sklep kolonialno dystrybucyjny jest do sprzedania z powodu wyjazdu Ulica Lipowa № 87. 441-3-3

Sprzedam dubetową Łaskawca, oraz maszynę do szycia w dobrym stanie. Wiadomość: ul. Łąkowa nr. 32. 468-3-3

Sprzedam herbaciarnię zaraz lub od pierwszego kwietnia. Konstantynowska № 80. 546-3-2

Sklep po trzyerze do wynajęcia od 1 kwietnia pokój z kuchnią, Przejazd nr. 21. Wiadomość u gospodarza na miejscu. 513-3-3

Sprzedam maszynę meską w dobrym stanie. Ulica Nawrot 62 m 7. 544-2-2

Wydaje obady prywatne, zwierzyna, drób dwa razy tyżo dniowo od 40-50 kop. Skład masła. Piotrkowska 103, w podwórzu, parter. 535-3-2

W majątku Janików, poczta Przysucha, z pomędzy stu krów holenderskich dwadzieścia do sprzedania do wyboru po 150 rubli sztuka. 274-6-6

Znaleziono manometr do próbowania kotłów Odebrać można za zwrotom kosztów. Rozwowska nr 24 m. 1. 599-3-1

Zaginęła suka młoda z jamników czarna podpalana. Proszę odprowadzić, ul. Szkolna nr. 19 piwiarnia. Nie prawy właściciel zostawił pościągnięty do odpowiedzialności sądowej. 514-3-3

Zaginął pies, waz. się „Rekin“, buldog, ogon długi, uszy obcięte. Cmentarna nr. 3, Jezierski. 517-2-2

Zagubione dokumenty.

Juliana Groszowska zgubiła książeczkę legitymacyjną, wydana z m. Łodzi. 547-3-2

Antoniowa Nojek zgubiła paszport, wydany z gminy Wielkomasowskiej, pow. opoczyńskiego, gub. radomskiej. 585-3-1

Cybicka Stanisława zgubiła kartę od paszportu, wydana z fabryki Biel Steigert. 593-1

Cybicka Anna zgubiła kartę od paszportu, wydany z fabryki Bracl Steigert. 582-1

Nikodem Gimsal zgubił kartę od paszportu, wydana z fabryki Augusta Hertiga. 584-3-1

Rudowski Józef zgubił kartę od paszportu, wydana z fabryki Allarta Rousseau i S-ka. 543-3-2

Tekla Janowna Duda zgubiła paszport, wydany z gminy Grabki gub kieleckiej. 549-3

Zaginęły maral do kasowania pieniędzy kompanii Singer № 249 i 375 z podpisem B. Borowicz. Uprasza się o oddanie bliżej nr. 5. 541-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Sztelnerta na imię Maryanny Chojnackiej. 598-3-1

Zaginął kwit od paszportu na imię Franciszka Piaka, wydany z fabryki Karola Bennicha. 592-1

Zaginął paszport zagraniczny na imię Szymona Rosenbluma, wydany przez urząd gubernialny m. Piotrkowa. 587-3-1

Zaginął paszport i bilet wojskowy na imię Kazimierza Willńskiego, wydany z gminy Szuliska-wieś, gub kieleckiej. 586-3-1

Zaginął kwit od paszportu wydany z fabryki A. Hertiga, na imię Franciszka Niewiadomskiego. 518-3-3

Zaginął kwit od paszportu, wydany z fabryki Tykocińskiego, na imię Andrzea Matuszewskiego. 593-3-3

Zaginęła karta od paszportu na imię Antonieze Bzurklego, wydana z fabryki L. J. Mateckiego i S-ki. 548-3-2

Zaginął paszport, wydany przez magistrat m. Zetlerza, na imię Heleny Jankiewicz. 595-3-2

Zaginął paszport na imię Wojciecha Klimczaka, wydany z gminy Mała Charłupia, gubernii kieleckiej. 577-3-2

Zaginęło świadectwo przysięgi na imię Wacława Grubowskiego, wydane z magistratem w Łodzi. 573-3-2

Zaginął paszport na imię Heleny Plekarek, gub kieleckiej, pow. sieradzkiego, gm. Brzytano. 542-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Franciszka Nowackiego, wydany z fabryki Allarta Rousseau i S-ka. 510-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Orlakowskiego i Neumark na imię Antoniego Gra-wola. 571-3-2

Zaginął paszport na imię Jana Wisnolowskiego wydany z gminy Bartochów. 483-3-3

Zielniska Franciszka zgubiła kartę od paszportu, wydana z fabryki Francka. 550-1

BAŁUCKIE TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU

w Bałutach pod Łodzią, ul. Zgierska 64,

zalatwia następujące, ustawą przewidziane, operacje bankowe:

- dyskontuje członkom Towarzystwa weksle handlowe;
 - udziela członkom Towarzystwa pożyczki pod zastaw papierów procentowych publicznych;
 - uskutecznia kupno i sprzedaż papierów publicznych;
 - inkasuje weksle, wylosowane papiery i kupony; e) wyda przekazy na różne miejscowości Rosyi i zagranicę;
 - przyjmuje wkłady pieniężne od członków Towarzystwa i od osób obcych i płaci od 4% do 6%;
 - asekuruje 5% rosyjskie pożyczki premialne od amortyzacji
- Biurowo otwarte w dni powszednie od 10 rano do 3 pp 156149

FABRYKA KOSZYKOW i MEBLI BAMBUSOWYCH

przeniesioną została vis-a-vis

pod **№ 5**

przy ulicy Nawrot

RUDOLF GALL.

106-5-4

Półroczne Kursy Buchalteryjne I. Mantinbanda w Łodzi

znajduje się obecnie przy ulicy Cegielnianej (róg Wschodniej Nr. 47).

Rozpoczął się zapis na następne półrocze. Pierwsza lekcja odbędzie się w **czwartek dnia 26 stycznia 1911 roku, o godzinie 8 wieczorem.**

Wydział Handlowo-Buchalteryjny

Wykładane są: buchalterya pojedyncza, podwójna czyli włoska i amerykańska, arytmetyka Handlowa, korespondencya rosyjska, polska i niemiecka, prawo handlowe, ekonomia polityczna, niemiecka, a obecnie i **polska stenografia oraz kaligrafia.**

Wydział Lingwistyczny

Wykładane są przez wybitnych nauczycieli rodowitych: język rosyjski, polski, niemiecki, francuski i angielski (konwersacya, gramatyka, stylistyka i literatura). Wykład języka międzynarodowego „Esperanto“.

Uwaga: Kandydaci, zgłaszający się na języki nowożytnie po powyższym terminie, nie będą przyjmowani.

Wydział pisanja na maszynie.

Kurs nauki pisanja na maszynie (teorya i praktyka) odbywa się o każdej porze dnia i trwa miesiąc. Systemy: Hammond i Orzeł.

Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela kancelarya kursów codziennie tylko od 7—9 wieczorem.

Kończących dobrze kursy kierownik kursów poleca na posady.

Kierownik kursów I. MANTINBAND.

312

PEPTONATE de FER ROBIN

PEPTONAT ŻELAZA ROBIN'A

Pracodława sól żelaza, łatwo przyswajalna
przygotowana przez M. ROBIN'A

ŻELAZO ROBIN'A skutecznie działa przeciw
ANEMII, BLEDNICY
i wszelkim osłabieniom

Pobudza odżywianie
i nie wywołuje nigdy obstrakcyi.
Średki ten jest pozbawiony wszelkiego smaku.
Zależy się razy 2 dziennie po 10 do 30 kropli podczas
jedzenia w małej ilości wody lub wina.
Każdy flakon starczy na 3 tygodnie do miasteca.
Sprzedat w aptekach i w wielkich składach.
Każde fabrycznej marki „LEW”
i nazwiska fabrykanta ROBIN.
Wystrzegaj się bezwartościowych zamienników.

Okazyjnie tanio do sprzedania

Meble z 4-ch pokojów mało używane:

3 garnitury salonowe, 2 trema, kilkanaście obrazów różnego pędzla, 2 łóżka z materacami, bieliźniarka, toaletka, umywalka z marmurem, 2 szafy do ubrania, eleganckie biurko męskie z fotelami, drugie mniejsze, kredens ozdobny, 18 krzeseł, stół, samowarzik, 2 otomany, stolik do kart, ekran, parawanik lampy, słupki, gramofon prawie nowy, zegar duży stojący i drugi marmurowy kominkowy paryski ładne figury, kredens kuchenny, oraz inne drobniactwa

NAWROT № 44, m. 3.

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie aczenie nabierają wprawy i gustu. Specjalny oddział artystycznego haftu i rysunków. Po złożeniu egzaminu w Cechu aczenie otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów.

Przyjmuje się obstalanki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowym.

34561

W dniu 29 b. m.

Zarząd VII-go Łódzkiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego

zwołuje ogólne zebranie pp. członków na godz. 2-gą po południu w lokalu Domu Ludowego, Przejazd 34.

Porządek dzienny:

- Wybór prezydium.
- Zatwierdzenie budżetu na 1911 rok.
- Sprawozdanie organizacyjne.
- Wolne wnioski.

349-2-1

CYRK A. DEVIGNE

przy TARGOWYM RYNKU.

Dzisiaj dnia 25 stycznia 1911 r.

Wielkie Sportowe Przedstawienie

z udziałem całej trupy i nowych debiutantów

3-ci dzień międzyn. szampionatu **Walki francuskiej** zorganizowanego przez znanego w Rosyi i zagranicą profesora atletyki p. A. W. KOZAKOWA, dla profesjonalnych atletów wszystkich części świata, o **pi-rwzeństwo wszechświatowe roku 1911** — wstępnie honorową i złota, srebrna i brązowe medale.

Dzisiaj walczą 3 interesujące pary:

Tomski—student-amator i **Wojtkowski**—Polska Mańka—Warszawa i **Sztrium**—Ekaterynostaw. **Ruczkia**—Rostów i **Spirida**—Grecya.

Szczegóły w afiszach i programach.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8½, wiecz. 355
ANONS — W niedzielę 2 przedstawienia: dzienne i wieczorowe.

AGATOL

proszek 20 i 35 k.
pasta 20 k.
eliksir 30 i 50 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. Najlepszy do zębów
Odnaczone na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania **dziąseł**. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd. **Żądać wszędzie!** 2607—0

—|— Pierwsza Chrześcijańska Lecznica —|— chorób zębów i jamy ustnej.

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plombą po 50 kop. Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacje po conach umiarkowanych.

Gutzmana Elikrir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — **Łódź, Przejazd № 8.** 2573

DOBRA OKAZYA!!!

Para wałachów

gadanych, dużej miary w wieku 3 lat i

Motor naftowy

„Arance” szwedzki, o sile 15—18 koni parowych na kołach, mało używany jest do **sprzedania**.
Wiadomość: Zarząd dóbr Świętochłowickich, poczta Zdańska-Wola.
124-3-2

Księgarnia

oraz skład materiałów piśmiennych, nut i galanteryi 130-3-3

DO SPRZEDAŃ A.

R. Prudenreich, Kalisz.

GILZY

do papierosów poleca

M. Gliński

Łódź, Mikołajewska 34.

145-6-3

Szkoła rysunkowa

Jerzego Lemana

Model żywy. Oddział dla dzieci. Oddział dla rzemieślników z nauką technicznego rysunku. 142
Południowa 2 III piętro.

SPRZEDAŃ

z powodu samotności dobry sklep lub przyjmę współniczkę; interes pewny. Wiadomość: Mikołajewska № 59 — 3. Szwajcar wskaże.

150-3-1